

**Жиззах Политехника Институтини
Иқтисодиёт фанлари номзоди,
доценти Саидахмат Абдуназаров
такризи остида**

**Расулова Шарифа Ғайбуллаевна
Жиззах политехника институтини
доценти
Емаил: sharifa5674969@gmail.com**

МАМЛАКАТИМИЗ ИҚТИСОДИЁТИНИ ТАРАҚҚИЙ ЭТТИРИШДА КИЧИК БИЗНЕС ВА ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИНИНГ АҲАМИЯТИ

Аннотация: Мазкур мақолада кичик бизнес ва тадбиркорликнинг мамлакат иқтисодий тараққиётини таъминлаш, янги иш ўринларини яратиш, аҳолининг даромадлари ва фаровонлигини оширишдаги роли очиб берилган.

Калит сўзлар: Тадбиркорлик, кичик бизнес, иқтисодий тараққиёт, иш ўринлари, даромад, фаровонлик.

ЗНАЧЕНИЕ МАЛОГО БИЗНЕСА И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИКИ НАШЕЙ СТРАНЫ

Аннотация: В данной статье раскрывается роль малого бизнеса и частного предпринимательства в обеспечении экономического развития страны, создании новых рабочих мест, повышении доходов и благосостояния населения.

Ключевые слова: Предпринимательство, малый бизнес, экономическое развитие, рабочие места, доходы, процветание.

THE IMPORTANCE OF SMALL BUSINESS AND ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN DEVELOPING THE ECONOMY OF OUR COUNTRY

Annotation: This article reveals the role of small business and private entrepreneurship in ensuring the economic development of the country, creating new jobs, increasing incomes and welfare of the population.

Keywords: Entrepreneurship, small business, economic development, jobs, income, prosperity.

Мамлакатимиз иқтисодиётини тараққий эттиришда кичик бизнес ва тадбиркорлик алоҳида аҳамият касб этади ва ҳозирги шароитда унинг роли янада ортиб бормоқда. Шу сабабдан ҳам кичик бизнес ва тадбиркорликни жадал ривожлантириш ҳар қандай мамлакат иқтисодиётининг барқарор ўсишини таъминловчи асосий бўғин ва амалга оширилаётган иқтисодий ислохотларнинг устувор йўналиши ҳисобланади. Иқтисодиётда рўй бераётган турли ижобий ўзгаришлар кўп жihatдан кичик бизнес ва тадбиркорликнинг ривожланиши билан узвий боғлиқдир.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев таъкидлаб ўтганларидек: “...жиддий ва кундалик эътиборини талаб қиладиган яна бир муҳим йўналиш бор. Бу - хусусий мулк ва тадбиркорликни янада ривожлантириш ва уларнинг таъсирчан химоясини таъминлашдир”.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017-йил 7-февралдаги ПФ-4947-сон Фармони билан тасдиқланган 2017-2021-йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг

«Ижтимоий соҳани ривожлантиришнинг устувор йўналишлари» номли бобида тадбиркорлик ва бизнесни ривожлантириш асосида янги иш ўринларини яратиш ҳамда аҳолининг, энг аввало, таълим муассасалари битирувчиларининг иш билан бандлигини таъминлаш, ишсизлик даражасини камайтириш вазифаси белгиланган.

Кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш асосида бир қатор ижтимоий-иқтисодий вазифалар ҳал этилиши назарда тутилади:

- биринчидан, жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, кичик бизнес ички бозорни зарур товар ва хизматлар билан тўлдирадиган, иқтисодиётнинг таркибий негизини белгилаб берадиган энг муҳим сектор ҳисобланади, шунингдек, аҳолини, айниқса, ёшларни иш билан таъминлашда, уларнинг иқтисодий мустақилликка эришишлари ва ҳаётда ўз ўринларини топиб кетишларида энг асосий омил ва манба бўлиб хизмат қилади;
- иккинчидан, ҳозирги шароитда жаҳон ва минтақавий бозорларда рақобат кескинлашиб бораётгани ҳаммага аён. Айнан кичик бизнес ўзининг ҳаракатчанлиги, кам сармоя талаб қилиши ҳисобидан ишлаб чиқаришни енгилроқ ва тез модернизатсия қилиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турларини янгилаш имкониятига эга экани ва шу тариқа бозор конъюктурасининг ўзгарувчан талабларига яхши мослаша олиши билан эътиборлидир;
- учинчидан, кичик бизнес ва тадбиркорлик ўсиши билан мамлакат таянчи ва суянчи бўлган мулкдорлар ўрта синфини шакллантириш вазифаси бевосита ҳал этилади. Умуман айтганда, кичик бизнес ва тадбиркорлик бугунги кунда аҳоли бандлигини таъминлайдиган ва унинг асосий даромад манбайи бўлган муҳим бўғин ҳисобланмоқда.

Энг аввало, ёшларга хос тадбиркорлик ва ташаббускорлик тадбиркорлик фаолиятида ўз ўрнини топмоқда, ўз бизнесини ташкил этиш ва ривожлантиришда қўлланиляпти.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантиришда 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракатлар стратегиясининг иқтисодиётни ривожлантириш ва либераллаштириш бўйича учинчи устувор йўналишида эса, иқтисодиётда давлат иштирокини камайтириш, хусусий мулкнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва унинг истиқболли ролини янада кучайтириш, кичик бизнес ва тадбиркорлик ривожланишини рағбатлантиришга қаратилган институционал ва таркибий ислохотларни давом эттириш, хусусий мулкнинг ҳуқуқ ва кафолатларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, барча турдаги тўсқинликлар ва чекланишларни бартараф этиш, хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш йўлида тўлиқ эркинлик бериш, амалиётда “Агар халқ бой бўлса, давлат ҳам бой ва кучли бўлади” деган принципни амалга ошириш, кичик бизнес ва тадбиркорликни кенг ривожлантириш учун қулай ишбилармонлик муҳитини яратиш, тадбиркорлик тузилмаларининг фаолиятига давлат, назорат ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг ноқонуний аралашувини қатъий олдини олиш, давлат мулкни хусусийлаштириш тартиб-таомилларни янада кенгайтириш ва соддалаштириш, хўжалик юритувчи субъектларнинг устав жамғармаларида давлат иштирокини камайтириш кўзда тутилган.

Албатта мазкур соҳада қўлга киритилган ютуқлар билан бир қаторда, бугун унга тўсик бўлаётган ва унинг ривожланишига халақит бераётган муаммоларни яна бир бор батафсил, чуқур таҳлил қилиш ҳамда қилинган таҳлиллар асосида аниқ, стратегик қарорлар қабул қилиш заруриятини туғдирмоқда.

Ўзбекистонда бу соҳада ҳали ишга солинмаган жуда катта салоҳият ва имкониятлар мавжуд эканини, дунёдаги тараққий топган давлатларда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ялпи ички маҳсулот ҳажмида етакчи ва ҳал қилувчи ўринни эгаллаётганини

инобатга оладиган бўлсак, бу йўналишда қиладиган ишларимиз нақадар кўплиги аён бўлади.

Шундай экан, иқтисодийни модернизациялаш шароитида иқтисодийтимизнинг локал тармоқларидан саналган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолиятини ривожлантириш тенденцияларини чуқур таҳлил қилиш ҳамда мазкур соҳани янада давлат томонидан қўллаб қувватлаш борасидаги чора-тадбирлар мажмуасини тубдан такомиллаштириш фикримизча, бугунги кундаги энг долзарб масалалардан биридир.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг мамлакатимизни 2016 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий яқунлари ва 2017 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг кенгайтирилган мажлисидаги маърузаси. www.uza.uz
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида, Тошкент шаҳри, 2017 йил 7 феврал.
3. Тенденции социально-экономического развития Узбекистана (2005-2014 гг.) / под общей редакцией д.э.н. А.М.Садикова / Ташкент: ИФМР, 2015.-97 с.; Экономика Узбекистана. Информационно-аналитический бюллетень за январь-декабрь 2017 года. Т.: Center for Economic Research, 2018 год.